

Informacije o privremenoj zabrani rada "Ziđinu" (Zijin Mining Group) u Boru za rudnik "Jama" i kompaniji za reciklažu "Feitiansuye" u Zrenjaninu zbog ugrožavanja životne sredine stigle su od lokalnih i republičkih vlasti, a aktivisti sumnjaju u to da će se ovim aktivnostima inspekcije dugoročno rešiti problem zagađenja.

Zabrana rada rudnika, žalbe na topionicu u Boru

"Zabranili smo radove na više rudarskih objekata u rudniku Jama kompanije Ziđin, što znači da ne mogu da rade ništa bez odobrenja Ministarstva rudarstva i da moraju da imaju sve potvrde od Ministarstva životne sredine, kao i da imaju gotove projekte", izjavila je 13. aprila ministarka rudarstva i energetike Zorana Mihajlović.

Irena Živković, aktivistkinja iz Bora, na istoku Srbije, i članica opozicione Stranke slobode i pravde, navodi da lokalni aktivisti nemaju informaciju o zatvaranju delova rudnika "Jama". Sa druge strane, ona ističe da problem u ekološkom smislu u Boru ne predstavlja rudnik, već topionica ruda.

Za aktivistkinju 'trik' vlasti

Ona smatra da je vest o privremenom zatvaranju rudnika marketinški trik vlasti, a ne ozbiljno zalaganje institucija za poštovanje propisa u oblasti zaštite životne sredine.

Gradonačelnik Bora podneo je u septembru 2020. krivičnu prijavu zbog zagađenja protiv „Ziđina“, a na sednici lokalne skupštine u svojem obraćanju istakao da građani Bora „više nemaju prostora da trpe veliku koncentraciju svih materija koje se nalaze u vazduhu“. Iz Tužilaštva u Boru je za RSE tada potvrđeno da postupaju po krivičnoj prijavi koju je podneo gradonačelnik Bora.

„Ziđin“ je u septembru prošle godine zaustavio rad topionice bakra zbog remonta. Razlog prevremenog remonta je, kako je objašnjeno, povećana emisija dimnih gasova u tom periodu, usled kvara na opremi pogona, što je negativno uticalo na kvalitet vazduha u Boru. Ipak, iz te kompanije su tvrdili da dimni gasovi iz topionice nisu jedini uzrok zagađenja vazduha u Boru i da je prekomerna emisija dimnih gasova bila problem i pre nego što je ta kompanija preuzela Rudarsko-topioničarski basen (RTB) u Boru.

Istog meseca održan je protest u Boru zbog zagađenja vazduha, a takvih protesta održano je više tokom prethodnih godina. Prema podacima iz Izveštaja o kvalitetu vazduha u Republici Srbiji 2019. Agencije za zaštitu životne sredine, vazduh u Boru je treće kategorije (prekomerno zagađen) zbog prekomerne koncentracije sumpor dioksida.

Kineski rudarski gigant Ziđin je krajem 2018. godine postao većinski vlasnik RTB Bor, jedinog proizvođača bakra u Srbiji.

Ziđin: 'Jama' nije zatvorena, kompanija zaustavila izgradnju ventilacionih okana za rudnik

Iz kompanije "Serbia Zijin Copper", u većinskom vlasništvu kineskog giganta "Ziđin", su na pitanja RSE o ovom slučaju odgovorili da je ta kompanija po nalogu rudarske inspekcije obustavila izgradnju novih ventilacionih okana za rudnik „Jama“ i reagovaće u skladu sa predstavkama građana koji žive u blizini mesta gde će se ta okna graditi. Rudnik "Jama", prema njihovom odgovoru, nije zatvoren.

Radovi su, prema navodima iz odgovora, obustavljeni prvenstveno zbog buke koja smeta meštanima, pošto je reč o nadzemnim poslovima rudnika, dok se eksploatacija rude bakra u rudniku „Jama“ nesmetano odvija duboko pod zemljom.

Ventilaciona okna se, kako se dalje navodi, postavljaju blizu naseljenih mesta

“Zbog toga je važno da sa ljudima razgovaramo i u kampanji od vrata do vrata ih pitamo šta to kompanija može za njih da uradi, a da ih ni na koji način ne ugrožava”, dodaje Ximing i navodi da jedino u neposrednom kontaktu sa građanima se može saznati šta im, osim buke, smeta i kako da to da se popravi. Kompanija je, prema njegovim rečima, spremna da uloži u to.

“Serbia Zijin Copper” je od početka 2019. do kraja 2020. godine u zajednički projekat sa Vladom Republike Srbije investirala oko 700 miliona dolara, od čega je gotovo 75 miliona dolara uloženo u ekologiju i zaštitu na radu, navodi se u odgovoru.

Zabrana rada nakon pisanja medija i žalbi građana u Zrenjaninu

Informacija o privremenoj zabrani rada kineskog proizvodnog pogona stigla je i iz Zrenjanina, na severu Srbije. Prema navodima zamenika gradonačelnika Zrenjanina Saše Santovca, kineskoj fabrici za reciklažu "Feitiansuye" naložena je 13. aprila obustava proizvodnje u pogonu u selu Perlez kod Zrenjanina.

U saopštenju se dalje navodi da su investitoru naložene mere da proizvodnju uskladi sa lokalnim ekološkim propisima i ugovornim obavezama.

Dušan Kokot, iz zrenjaninske organizacije Građanski preokret, kaže da se za problem zagađenja vode i vazduha koje proizvodi ova fabrika zna dugo.

Kokot kaže da se pre nedelju dana lično uverio u to da problem sa zagađenjem u Perlezu postoji, ali da je do reakcije lokalne vlasti došlo tek onda kada su mediji počeli da izveštavaju o ovoj fabrici. Kineska fabrika "Feitiansuye" u Zrenjaninu posluje od 2018. godine.

„Veoma blizu fabrike su kuće, ja ne znam kako ti ljudi tamo žive. Vazduh [pored fabrike] je kiselkast i tera vas na povraćanje. Otpad [iz fabrike] završava u kanalu koji je jedan od rukavaca reke Begej. Kada je priča o tome izašla u medije, pojavile su se ove reakcije

[lokalne vlasti] koje su za mene sitno reklamerstvo koje treba da zabašuri nerad, neodgovornost i bezakonje“, kaže on.

Kineska kompanija “Feitiansuye” bavi se proizvodnjom proizvoda od plastike i preradom plastike u nekadašnjim pogonima firme “Begej-plast” iz Perleza.

Prilikom potpisivanja ugovora o kupovini te firme, 2018. godine naveli su da u prvih godinu dana investirati 500.000 evra, od toga, 180.000 evra u fabriku i oko 350.000 u mašine i zaposliti 100 radnika.

Iz ove kompanije nisu odgovorili na pitanja RSE u vezi sa slučajem privremene zabrane rada
Izvor: slobodnaevropa.org